

## Quellen- und Literaturverzeichnis

---

### Quellen

#### Archiwum Akt Nowych (AAN, Archiv Neuer Akten), Warschau

##### **Polska Zjednoczona Partia Robotnicza. Komitet Centralny w Warszawie:**

Wydział Organizacji Społecznych, Sportu i Turystyki: Działalność wojewódzkich Rad Kobiet dotycząca aktywności zawodowej i społeczno-politycznej kobiet. Uchwała, referat, apel, notaki, oceny, zalecenia, informacje, wnioski, wycinki prasowe 1977–1978, 1980, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.1/XL43.

Dies.: VII Krajowy Zjazd LK. Informacje, notatki, tekst wystąpień 1979, 1981, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.1/XL45.

Dies.: Obchody Dnia Matki. Spotkanie matek z kierownictwem Partii. Program, wykazy, notatki. 1980, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.1/XL82.

Dies.: Posiedzenia Rady ds. Rodziny, Materiały na obrady. Protokoły, informacje, wnioski, postulaty, propozycje, koncepcja, opracowania, korespondencja. 1979/80, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.1/XL97.

Dies.: Działalność Zarządu Głównego LK. Przygotowania do VIII Zjazdu, posiedzenia plenarne, współpraca międzynarodowa. Materiały na posiedzenia. Uchwały, sprawozdania, notatki, statut, informacje, propozycje, korespondencja. 1979–1981, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.3/XLI19.

Dies.: Działalność Rady ds. Rodziny. Informacje i opracowania Min. Pracy, Płac i Spraw Socjalnych nadesłane do Wydziału. 1980/81, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.1/XLI21.

Wydział Społeczno-Zawodowy. LKP 1982, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.1/XLI199.

Wydział Społeczno-Zawodowy: Dekada ONZ (UN). 1975–1985, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4.3/XLI139.

Wydział Społeczno-Prawny. Sekretariat. 1982, AAN: Sig. 2/1354/O/2.4/LII53.

##### **Rada do Spraw Rodziny przy Radzie Ministrów:**

Konferencja Naukowa »Rodzina i polityka społeczna na rzecz rodziny w PRL« – informacje. 1981, AAN: Sig. 2/1938/O/1/1/82.

Stała Komisja do spraw Polityki Społecznej na Rzecz Rodzin – notatki z materiałami z posiedzeń. 1985, AAN: Sig. 2/1938/O/1/1/45.

## Herder-Institut, Marburg

Michnik, Adam: Wasz prezydent, nasz premier (Gazeta Wyborcza vom 3. Juli 1989), in: Herder-Institut (Hg.): Dokumente und Materialien zur ostmitteleuropäischen Geschichte. Themenmodul »Umbruch in Polen 1988–1989«, bearb. von Michael Zok.

Protokół porozumienia zawartego przez Komisję Rządową i Międzyparlamentowy Komitet Strajkowy w Gdańsku, in: Herder-Institut (Hg.): Dokumente und Materialien zur ostmitteleuropäischen Geschichte. Themenmodul »Sowjetische Hegemonie in Ostmitteleuropa (1922–1991)« bearb. von Guido Hausmann, Dimitri Tolkatsch, Jos Stübner.

Szczepański, Jan: Po referendum (Rzeczpospolita vom 3.12.1987), in: Herder-Institut (Hg.): Dokumente und Materialien zur ostmitteleuropäischen Geschichte. Themenmodul »Volksrepublik Polen«, bearb. von Ingo Eser.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, in: Herder-Institut (Hg.): Dokumente und Materialien zur ostmitteleuropäischen Geschichte. Themenmodul »Umbruch in Polen 1988–1989«, bearb. von Michael Zok.

Verfassung Polens 1952, in: Herder-Institut (Hg.): Dokumente und Materialien zur ostmitteleuropäischen Geschichte. Themenmodul »Sowjetische Hegemonie in Ostmitteleuropa (1922–1991)« bearb. von Guido Hausmann, Dimitri Tolkatsch, Jos Stübner.

## Archiwum – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej (Archiv des Sejms der Polnischen Republik)

### Sprawozdania stenograficzne z posiedzeń Sejmu RP 1989–2004 (Stenografische Berichte über die Sitzungen des polnischen Parlaments 1989–2004)

13 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 kwietnia 1992 r.

21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.

29 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 5, 6 i 7 listopada 1992 r.

33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.

21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.

28 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 31 sierpnia oraz 1 i 2 września 1994 r.

87 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28, 29 i 30 sierpnia 1996 r.

91 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 października 1996 r.

110 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 24, 25 i czerwca 1997 r.

37 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3 i 4 grudnia 1998 r.

75 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 12, 13 i 14 kwietnia 2000 r.

98 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17 i 18 stycznia 2001 r.

67 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 20, 21, 22, 23, 29 i 30 stycznia 2004 r.

- 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 2004 r.
- Posel Adamski, Wladyslaw: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Posel Balicki, Marek: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Ders.: 87 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28, 29 i 30 sierpnia 1996 r.
- Posel Banach, Jolanta: 63 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 25, 26 i 28 pazdziernika 1995 r.
- Posel Banowska, Anna: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Posel Baszczyński, Krzysztof: 3 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18 i 19 listopada 1993 r.
- Posel Bienkowska, Alicja: 17 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 27, 28 i 29 grudnia 1989 r.
- Posel Borawska, Marianna: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Dies.: 77 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 9, 10 i 11 pazdziernika 1991 r.
- Posel Borowski, Andrzej: 17 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 27, 28 i 29 grudnia 1989 r.
- Posel Brzózka, Stanislaw: 111 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 19, 20, 21 i 22 czerwca 2001 r.
- Posel Cencek, Krystyna: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 4, 5, 6 i 9 listopada 1998 r.
- Posel Chmielewski, Jan: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Ders.: 64 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 listopada 1999 r.
- Posel Cieśla, Stanislaw: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 21 i 22 czerwca 1990 r.
- Ders.: 63 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14 i 15 czerwca 1991 r.
- Posel Cymański, Tadeusz: 8 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14, 17 i 18 grudnia 2001 r.
- Posel Czarnik-Sojka, Teresa: 63 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14 i 15 czerwca 1991 r.
- Posel Czarnobilski, Zdzislaw: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Czernek, Joachim: 91 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 pazdziernika 1996 r.
- Posel Czerwiński, Kazimierz: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Czerwiński, Leszek: 32 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 7 i 8 czerwca 1990 r.

- Posel Czeżyk, Ignacy: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Czyż, Barbara: 16 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 17, 18, 19 i 20 grudnia 1989 r.
- Posel Bartosz, Ryszard: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Posel Dmochowska, Maria: 42 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 15, 16, 17, 28 i 29 kwietnia 1993 r.
- Dies.: 28 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 kwietnia 1990 r.
- Dies.: 40 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 27, 28 i 29 września 1990 r.
- Dies.: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 14 i 15 lutego 1991 r.
- Dies.: 57 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 24 i 25 sierpnia 1995 r.
- Posel Drela, Zbigniew: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 14 i 15 lutego 1991 r.
- Ders.: 56 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 kwietnia 1991 r.
- Posel Drela, Zdzisław: 37 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 lipca 1990 r.
- Posel Dudkiewicz, Anna: 41 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11, 12 i 13 października 1990 r.
- Posel Dynowska, Anna: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 14 i 15 lutego 1991 r.
- Dies.: 59 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 9 i 10 maja 1991 r.
- Dies.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Fedorowicz, Andrzej: 32 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 października 2002 r.
- Posel Frączek, Barbara: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Posel Gajecka-Bożek, Maria: 97 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 10 i 11 stycznia 2001 r.
- Posel Gąsienica-Łuszczek, Tadeusz: 28 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 1 i 2 września 1994 r.
- Posel Gąsienica-Makowski, Andrzej: 28 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 1 i 2 września 1994 r.
- Ders.: 34 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 października 1994 r.
- Posel Giedroń, Roman: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 4, 5, 6 i 9 listopada 1998 r.
- Posel Giertych, Maciej: 39 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 8, 9 i 10 stycznia 2003 r.
- Posel Gomola, Maria: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.

- Posel Grabicka, Krystyna: 27 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dniach 23, 24 i 25 lipca 2002 r.
- Posel Grabowska, Danuta: 54 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 21, 22 i 23 marca 1991 r.
- Posel Hennelowa, Józefa: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Dies.: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Posel Herman, Krystyna: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18 i 19 czerwca 1999 r.
- Posel Hopfer, Jerzy: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Ikonowicz, Piotr: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Posel Imiolczyk, Barbara: 111 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 19, 20, 21 i 22 czerwca 2001 r.
- Posel Iwiński, Tadeusz: 20 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 10 i 11 lipca 1992 r.
- Posel Januła, Eugeniusz: 109 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 czerwca 1997 r.
- Posel Jaruga-Nowacka, Izabela: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Dies.: 74 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28, 29 lutego i 1 marca 1996 r.
- Dies.: 109 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 czerwca 1997 r.
- Posel Jasiński, Stanisław: 34 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 5 i 6 lipca 1990 r.
- Posel Jaształ, Teresa: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Dies.: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Dies.: 109 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 czerwca 1997 r.
- Posel Jurek, Marek: 26 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dniach 17, 18 i 19 lipca 2002 r.
- Ders.: 43 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 8, 9 i 10 listopada 1990 r.
- Ders.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Kapera, Kazimierz: 62 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 3, 4 i 5 listopada 1999 r.
- Ders.: 73 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 15, 16 i 17 marca 2000 r.
- Posel Kasprzak, Mieczysław: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 2004 r.
- Posel Kasprzyk, Jacek: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18 i 19 czerwca 1999 r.

- Posel Kątna, Mirosława: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 2004 r.
- Posel Kempka, Dorota: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Dies.: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 14 i 15 lutego 1991 r.
- Dies.: 17 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 27, 28 i 29 grudnia 1989 r.
- Posel Knysok, Anna: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Posel Kobylińska, Zdzisława: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Posel Konopka, Halina Nowina: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Dies.: 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11, 12 i 13 czerwca 2003 r.
- Dies.: 98 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17 i 18 stycznia 2001 r.
- Posel Koralewski, Jerzy: 54 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 21, 22 i 23 marca 1991 r.
- Posel Korwin-Mikke, Janusz: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Ders.: 38 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 lutego oraz 3 i 4 marca 1993 r.
- Posel Kowalczyk, Tadeusz: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 14 i 15 lutego 1991 r.
- Ders.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Ders.: 73 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 12, 13 i 14 września 1991 r.
- Posel Kownacki, Piotr: 63 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14 i 15 czerwca 1991 r.
- Posel Kowolik, Stanisław: 87 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28, 29 i 30 sierpnia 1996 r.
- Posel Kozakiewicz, Mikołaj: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Posel Kracik, Stanisław: 22 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 9, 10 i 11 czerwca 1994 r.
- Posel Krasicka-Domka, Zofia: 7 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 4 i 5 grudnia 2001 r.
- Dies.: 29 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22 i 23 września 1998 r.
- Dies.: 42 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 25, 26, 27 i 28 lutego 2003 r.
- Dies.: 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 19, 20 i 21 maja 1999 r.
- Posel Krauz, Stanisława: 41 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11, 12 i 13 października 1990 r.
- Ders.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Kruk, Elżbieta: 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11, 12 i 13 czerwca 2003 r.

- Dies.: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4, i 5 marca 2004 r.
- Posel Krutul, Piotr: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Posel Kurczewski, Jacek: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Posel Kuroń, Jacek: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Kwietniewska, Anna: 63 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14 i 15 czerwca 1991 r.
- Posel Labuda, Barbara: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Dies.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Lewandowski, Tadeusz Bernard: 112 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 4 i 5 lipca 2001 r.
- Posel Lipski, Andrzej: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Posel Liszcz, Teresa: 7 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 i 31 stycznia oraz 1 lutego 1992 r.
- Dies.: 102 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28 lutego oraz 1, 2 i 8 marca 2001 r.
- Lityński, Jan: 42 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 25 i 26 października 1993 r.
- Ders.: 102 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28 lutego oraz 1, 2 i 8 marca 2001 r.
- Posel Łopuszański, Jan: 43 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 8, 9 i 10 listopada 1990 r.
- Posel Łoziński, Adam: 5 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11 i 12 grudnia 1997 r.
- Ders.: 29 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22 i 23 września 1998 r.
- Posel Łukacijewska, Elżbieta: 39 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 8, 9 i 10 stycznia 2003 r.
- Posel Łyżwiński, Stanisław: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4, i 5 marca 2004 r.
- Posel Machnio, Bolesław: 80 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 29, 30 i 31 maja 1996 r.
- Posel Maćkowiec, Janusz: 56 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 kwietnia 1991 r.
- Posel Małachowski, Aleksander: 39 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 4, 5, 6 i 17 marca 1993 r.
- Ders.: 39 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 8, 9 i 10 stycznia 2003 r.
- Ders.: 56 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 kwietnia 1991 r.
- Posel Mańkowska, Ewa: 36 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 25 i 26 listopada 1998 r.

- Posel Medwid, Władysław: 28 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 1 i 2 września 1994 r.
- Minister spraw wewnętrznych Czesław Kiszczak: 4 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 31 lipca, 1 i 2 sierpnia 1989 r.
- Posel Michnik, Adam: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Murynowicz, Alicja: 29 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22 i 23 września 1998 r.
- Posel Myszkiewicz-Niesiołowski, Stefan: 24 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23 i 24 marca 1990 r.
- Posel Niewiarowski, Ireneusz: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Posel Nowacka, Irena: 13 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 kwietnia 1992 r.
- Dies.: 38 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 lutego oraz 3 i 4 marca 1993 r.
- Posel Oksiuta, Krzysztof: 8 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14, 17 i 28 grudnia 2001 r.
- Posel Papież, Stanisław: 53 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 2003 r.
- Posel Pastuszewski, Stefan: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Pełnomocnik Rządu ds. Kobiet i *Rodziny* Anna Popowicz: 55 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 4 i 5 kwietnia 1991 r.
- Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn Izabela Jaruga-Nowacka: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28, 29 i 30 października 2003 r.
- Posel Pękała, Kazimierz: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Posel Piłka, Marian: 8 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14, 17 i 18 grudnia 2001 r.
- Ders.: 57 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16, 17, 18 i 19 września 2003 r.
- Posel Piotrowski, Andrzej: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Piotrowski, Walerian (Senator): 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 24 i 25 stycznia 1991 r.
- Posel Pogoda, Czesław: 89 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 25, 26 i 27 września 1996 r.
- Posel Polak, Danuta: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4, i 5 marca 2004 r.
- Posel Polmański, Piotr: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Posel Radziszewska, Elżbieta: 19 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28 i 29 maja 1998 r.

- Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej Michał Boni: 32 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18 i 19 grudnia 1992 r.
- Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Pełnomocnik Rządu do Spraw Rodziny Kazimierz Kapera: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.
- Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Ryszard Kalisz: 65 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 1, 2 i 3 grudnia 1999 r.
- Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn Izabela Jaruga-Nowacka: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 2004 r.
- Posel Senyszyn, Joanna: 67 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 20, 21, 22, 23 i 29 i 30 stycznia 2004 r.
- Posel Sienkiewicz, Krystyna: 28 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 1 i 2 września 1994 r.
- Posel Sikora, Waldemar Mieczysław: 19 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28 i 29 maja 1998 r.
- Posel Sikorska-Trela, Ewa: 64 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 listopada 1999 r.
- Posel Sierakowska, Izabella: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Dies.: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Dies.: 41 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11, 12 i 13 października 1990 r.
- Dies.: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18 i 19 czerwca 1999 r.
- Dies.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Dies.: 91 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 października 1996 r.
- Dies.: 93 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 6, 7, i 8 grudnia 2000 r.
- Dies.: 24 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23 i 24 marca 1990 r.
- Posel Skubis, Ireneusz: 87 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28, 29 i 30 sierpnia 1996 r.
- Posel Sobecka, Anna: 19 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28 i 29 maja 1998 r.
- Dies.: 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 19, 20 i 21 maja 1999 r.
- Posel Sobierajski, Czesław: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Ders.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Sokołowska, Wanda: 56 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 kwietnia 1991 r.
- Posel Soska, Jacek: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Posel Sroczyński, Jan: 54 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 21, 22 i 23 marca 1991 r.

- Posel Stefaniuk, Franciszek Jerzy: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Posel Stępnia, Maria: 37 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 lipca 1990 r.
- Posel Strózik, Stanisław: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Stryjewski, Antoni Stanisław: 67 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 20, 21, 22, 23 i 29 i 30 stycznia 2004 r.
- Ders.: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4, i 5 marca 2004 r.
- Posel Suchocka, Hanna: 17 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 27, 28 i 29 grudnia 1989 r.
- Posel Suskiewicz, Halina: 22 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23 i 24 lutego 1990
- Posel Szafraniec, Herbert: 7 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 i 31 stycznia oraz 1 lutego 1992 r.
- Posel Szatybelko, Marian: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Szczot, Jacek: 19 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28 i 29 maja 1998 r.
- Ders.: 97 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 10 i 11 stycznia 2001 r.
- Ders.: 105 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 27, 28 i 29 marca 2001 r.
- Ders.: 107 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 24, 25 i 26 kwietnia 2001 r.
- Posel Szejnfeld, Adam Stanisław: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 4, 5, 6 i 9 listopada 1998 r.
- Ders.: 64 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 listopada 1999 r.
- Ders.: 93 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 6, 7 i 8 grudnia 2000 r.
- Posel Szteliga, Jerzy: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Posel Szweda, Bernard: 91 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 października 1996 r.
- Posel Szymańska-Kwiatkowska, Anna: 4 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 31 lipca, 1 i 2 sierpnia 1989 r.
- Posel Szymański, Antoni: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3 i 4 marca 1999 r.
- Ders.: 63 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 9, 12 i 16 listopada 1999 r.
- Posel Szymański, Zbigniew: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Ders.: 62 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 3, 4 i 5 listopada 1999 r.
- Posel Śledzińska-Katarasińska, Iwona: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Ders.: 45 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 1999 r.

- Dies.: 75 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 12, 13 i 14 kwietnia 2000 r.
- Dies.: 109 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 czerwca 1997 r.
- Posel Sprawozdawca Szymański, Antoni: 98 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17 i 18 stycznia 2001 r.
- Posel Szynalska, Renata: 57 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16, 17, 18 i 19 września 2003 r.
- Posel Świtka, Jan: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Ders.: 51 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 14 i 15 lutego 1991 r.
- Posel Tomczak, Witold: 37 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3 i 4 grudnia 1998 r.
- Ders.: 64 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17, 18, 19 i 20 listopada 1999 r.
- Posel Ujazdowski, Kazimierz: 63 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 13, 14 i 15 czerwca 1991 r.
- Posel Urbańczyk, Andrzej: 62 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 3, 4 i 5 listopada 1999 r.
- Posel Wachowska, Urszula: 62 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 3, 4 i 5 listopada 1999 r.
- Dies.: 73 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 15, 16 i 17 marca 2000 r.
- Dies.: 97 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 10 i 11 stycznia 2001 r.
- Dies.: 105 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 27, 28 i 29 marca 2001 r.
- Posel Walczyńska-Rechmal, Maria: 91 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 października 1996 r.
- Posel Waniek, Danuta: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 22, 23, 24 i 25 lipca 1992 r.
- Posel Wiatr, Jerzy: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Wicemarszałek Franciszek Jerzy Stefaniuk: 43 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 20, 21 i 23 stycznia 1999 r.
- Wicemarszałek Tadeusz Fischbach: 23 posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 8 i 9 marca 1990 r.
- Posel Wielowieyski, Andrzej: 6 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 17 i 18 grudnia 1997 r.
- Ders.: 21 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 26, 27 i 28 maja 1994 r.
- Posel Wierchowicz, Jerzy: 28 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 1 i 2 września 1994 r.
- Posel Wilczyńska, Zofia: 22 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 9, 10 i 11 czerwca 1994 r.
- Dies.: 52 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 21, 22 i 23 lutego 1991 r.
- Dies.: 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 24 i 25 stycznia 1991 r.
- Dies.: 56 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18, 19 i 20 kwietnia 1991 r.

- Posel Winiarczyk-Kossakowska, Małgorzata: 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11, 12 i 13 czerwca 2003 r.
- Posel Wiśniowska, Genowefa: 50 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 11, 12 i 13 czerwca 2003 r.
- Posel Wnuk, Jan: 61 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 23, 24 i 25 maja 1991 r.
- Posel Wojtyła, Andrzej: 19 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 28 i 29 maja 1998 r.
- Dies.: 32 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18 i 19 grudnia 1992 r.
- Posel Wójcik, Tadeusz: 33 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 30 grudnia 1992 r. oraz 7 stycznia 1993 r.
- Posel Wujec, Henryk: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Ders.: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.
- Posel Wyrowiński, Jan: 64 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 8 i 9 listopada 1995 r.
- Dies.: 69 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 2, 3, 4 i 5 marca 2004 r.
- Ders.: 67 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 20, 21, 22, 23 i 29 i 30 stycznia 2004 r.
- Posel Ziółkowska, Wiesława: 60 posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 16 i 17 maja 1991 r.

### **Wykaz ustaw uchwalonych (i uchwał podjętych) przez Sejm**

**(Liste der vom Sejm verabschiedeten bzw. angenommene Entschlüsse und Gesetze)**

- Dz.U. 1918 nr 18 poz. 46: Ustawa z dnia 6 grudnia 1918 o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego.
- Dz.U. 1924 nr 65 poz. 636: Ustawa z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet.
- Dz.U. 1935 nr 78 poz. 484: Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 3 października 1935 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów o robotach wzbronionych młodocianym i kobietom.
- Dz.U. 1951 nr 12 poz. 96: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1951 r. o pracach wzbronionych kobietom.
- Dz.U. 1952 nr 33 poz. 232: Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 r.
- Dz.U. 1975 nr 43 poz. 219: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1975 r. w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi.
- Dz.U. 1976 nr 7 poz. 36: Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 10 lutego 1976 r.

- Dz.U. 1976 nr 7 poz. 36: Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 10 lutego 1976 r.
- Dz.U. 1979 nr 4 poz. 18: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 1979 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom.
- Dz.U. 1981 nr 19 poz. 96: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad obliczania zasiłków z ubezpieczenia społecznego oraz pokrywania wydatków na te zasiłki.
- Dz.U. 1981 nr 19 poz. 97: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 r. w sprawie urlopów wychowawczych.
- Dz.U. 1982 nr 38 poz. 254: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1982 r. w sprawie zmiany nazwy stowarzyszenia wyższej użyteczności »Liga Kobiet« na »Liga Kobiet Polskich« oraz nadania statutu temu stowarzyszeniu.
- Dz.U. 1990 nr 16 poz. 95. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- Dz.U. 1993 nr 17 poz. 78: Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.
- Dz.U. 1993 nr 97 poz. 441: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 1993 r. w sprawie określenia zakresu i form oraz trybu udzielania kobietom w ciąży oraz wychowującym dziecko pomocy w zakresie opieki socjalnej i prawnej.
- Dz.U. 1994 nr 44 poz. 172: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 1994 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia zakresu i form oraz trybu udzielania kobietom w ciąży oraz wychowującym dziecko pomocy w zakresie opieki socjalnej i prawnej.
- Dz.U. 1995 nr 4 poz. 17: Ustawa z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych.
- Dz.U. 1996 nr 114 poz. 545: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom.
- Dz.U. 1996 nr 139 poz. 646: Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o zmianie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
- Dz.U. 1996 nr 60 poz. 277: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie urlopów i zasiłków wychowawczych.
- Dz.U. z 1999 nr 60 poz. 636: Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.
- Dz.U. z 1999 nr 99 poz. 1152: Ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy.
- Dz.U. z 2001 r. nr 99 poz. 1075: Ustaw z dnia 24 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.
- Dz.U. z 2001 nr 128 poz. 1405: Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
- Dz.U. 2002 nr 96 poz. 849: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn.
- Dz.U. 2002 nr 127 poz. 1092: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom.

Dz.U. 2011 nr 45 poz. 235: Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

### **Ungeordnet:**

Kluby i koła w Sejmie X kadencji. URL: <https://www.sejm.gov.pl/archiwum/kluby/kadencja/kluby.htm> [Abgerufen: 20.06.2023].

M.P. 1971 nr 23 poz. 151: Uchwała nr 68 Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1971 r. w sprawie zwiększenia zatrudnienia kobiet w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Trybunał Konstytucyjny: Orzecznictwo z dnia 28 maja 1997, K 26/96.

Uchwała nr 25 Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 1957 r. w sprawie zasad zwalniania, przeszkalania i zatrudniania pracowników w związku z reorganizacją administracji. Monitor Polski 1957/6 poz. 37.

### **Główny Urząd Statystyczny (GUS, Hauptstatistikamt)**

Average monthly gross wage and salary in national economy 1950–2021. URL: <https://stat.gov.pl/en/topics/labour-market/working-employed-wages-and-salaries-cost-of-labour/average-monthly-gross-wage-and-salary-in-national-economy-1950-2021,2,1.html> [Abgerufen: 22.03.2024].

Mały Rocznik Statystyczny 1990. Warszawa 1990.

Mały Rocznik Statystyczny 1992. Warszawa 1992.

Mały Rocznik Statystyczny 1993. Warszawa 1993.

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2005. Warszawa 2005.

Rocznik Statystyczny Pracy. Warszawa 2017.

Polska 1918–2018. Historia Polski w liczbach. Warszawa 2018.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 1990–2023. URL: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane/stopa-bezrobocia-rejestrowane-go-w-latach-1990-2023,4,1.html?pdf=1> [Abgerufen: 07.02. 2024].

### **International Labour Organisation (ILO)**

Nations Research and Training Institute for the Advancement of Women: Women in Economic Activity: A global statistical survey (1950–2000). Santo Domingo 1985.

Employment by sex and age (thousands) – annual. Poland. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 03.11.2023].

Employment by sex, status in employment and »educational mismatch«, statistical approach (thousands) based on LFS – EU Labour Force Survey. Poland, Hungary, Czech Republic. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 03.11.2023].

Female share of low pay earners (%) – Annual. Poland. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A). [Abgerufen: 03.11.2023].

- Incidence of part-time employment by sex – Poland. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 01.11.2023].
- Labor force participation by sex and age (population ages 15+). – Poland. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 02.11.2023].
- Labor force participation rate, male (% of male population ages 15+) (national estimate)/ Labor force participation rate, female (% of female population ages 15+) (national estimate). Digital [Abgerufen: 02.11.2023].
- Labor force participation rate, male (% of male population ages 15+) (national estimate)/ Labor force participation rate, female (% of female population ages 15+) (national estimate). [Abgerufen: 22.04.2024].
- Prime-age employment-to-population ratio by sex, household type and presence of children (%) – Labour Force Sample Survey. Czechia, Hungary, Poland. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 13.11.2023].
- SDG indicator 5.5.2 – Proportion of women in senior and middle management positions (%) based on LFS – EU Labour Force Survey. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 03.11.2023].
- Time-related underemployment rate by sex and age (%) based on LFS – EU Labour Force Survey. Poland. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 03.11.2023].
- Unemployment rate by sex and rural/urban areas (%) – Poland. URL: [https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP\\_TEMP\\_SEX\\_AGE\\_JOB\\_NB\\_A](https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer45/?lang=en&id=EMP_TEMP_SEX_AGE_JOB_NB_A) [Abgerufen: 02.11.2023].
- Unemployment, male/female (% of male/female labor force) (modeled ILO estimate) – Czechia. Aufbereitete Daten der Weltbank. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS?locations=CZ> [Abgerufen: 15.03.2023].
- Unemployment, male/female (% of male/female labor force) (modeled ILO estimate) – Hungary. Aufbereitete Daten der Weltbank. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS?locations=HU> [Abgerufen: 16.10.2023].
- Unemployment, male/female (% of male/female labor force) (modeled ILO estimate) – Poland. Aufbereitete Daten der Weltbank. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS?locations=CZ> [Abgerufen: 15.03.2023].
- Understanding the gender pay gap. URL: [https://www.ilo.org/actemp/publications/WCMS\\_735949/lang--en/index.htm](https://www.ilo.org/actemp/publications/WCMS_735949/lang--en/index.htm) [Abgerufen: 09.11.2023].

## Organisation für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung (OECD)

- Drivers of economic inactivity in Polish regions. OECD Reviews on Local Job Creation. URL: <https://doi.org/10.1787/483a6a25-en> [Abgerufen: 01.11.2023].
- Gender wage gap of Employees in Percentage, 1991–2004. URL: <https://data.oecd.org/earnwage/gender-wage-gap.htm> [Abgerufen: 03.11.2023].
- Gesundheit auf einen Blick 2009. OECD-Indikatoren. Berlin/Paris 2010.

## Weltbank/World Bank

GDP, PPP (current international \$) in Poland. URL: <https://datatopics.worldbank.org/world-development-indicators/> [Abgerufen: 17.06.2024].

Labor force participation rate by sex and income group (modeled ILO estimate) % of population ages 15+. Poland. URL: <https://genderdata.worldbank.org/topics/employment-and-time-use/> [Abgerufen: 07.11.2023].

Life expectancy at birth, female (years) and Life expectancy at birth, male (years). URL: [https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.FE.IN?end=2021&locations=PL&start=1960&view=chart\(Female\)](https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.FE.IN?end=2021&locations=PL&start=1960&view=chart(Female)) [https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.MA.IN?end=2021&locations=PL&start=1960&view=chart\(male\)](https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.MA.IN?end=2021&locations=PL&start=1960&view=chart(male)) [Abgerufen: 03.11.2023].

Proportion of time spent on unpaid domestic and care work (% of 24 hour day). URL: <https://genderdata.worldbank.org/indicators/sg-tim-uwrk/?gender=gender-gap&year=2004> [Abgerufen: 07.11.2023].

World Development Indicators database. Ratio of female to male labor force participation rate (%) (modeled ILO estimate). Poland, Hungary, Czechia, European Union (average). Based on data obtained from International Labour Organization, ILO-STAT. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/SL.TLF.CACT.FM.ZS?end=2019&locations=PL-HU-CZ-EU&start=1990&view=chart> [Abgerufen: 23.10.2023].

## Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS, Zentrum für öffentliche Meinungsforschung)

Centrum Badania Opinii Społecznej: Polacy o Wojciechu Jaruzelskim Warszawa, NR 92/2014.

Centrum Badania Opinii Społecznej: Views on the regulation of abortion (2/2024) S. 1–4.

## Interviews

### Selbst durchgeführte:

Transkript des Interviews mit Malgorzata Fidelis. Digital (23.9.2022).

Transkript des Interviews mit Zdzisława Janowska. Łódź (5.11.2022).

Transkript des Interviews mit Zuzanna Kamińska (Pseudonym). Berlin (6.1.2023).

Transkript des Interviews mit Alicja Nowak (Pseudonym). Digital (10.5.2023).

Transkript des Interviews mit Karolina Przybylska (Pseudonym). Frankfurt (Oder) (20.6.2023).

Transkript des Interviews mit Paulina Kowalczyk (Pseudonym). Frankfurt (Oder) (7.12.2023).

Transkript des Interviews mit Hanka Grubińska. Digital (23.2.2024).

### Veröffentlichte:

Wyszowski, Krzysztof: Spruć i przerobić. Interview mit Elżbieta Potrykus, in: *Tygodnik Solidarność* Nr. 9 vom 29.5.1981.

Interview with the Primate of Poland, Cardinal Józef Glemp, on the Murder of Jews in Jedwabne, 15. Mai 2001, in: Antony Polonsky/Joanna B. Michlic (Hg.): *The Neighbors Respond: The Controversy over the Jedwabne Massacre in Poland*. Princeton 2004 166–172.

## Katholische Kirche

### Enzykliken:

Johannes Paul II., Papst: *Laborem Exercens*. An die verehrten Mitbrüder im Bischofsamt, die Priester und Ordensleute, die Söhne und Töchter der Kirche und an alle Menschen guten Willens über die menschliche Arbeit zum neunzigsten Jahrestag der Enzyklika »*Rerum Novarum*«, hg. v. Libreria Editrice Vaticana, Vatikan 1981.

Ders.: *Sollicitudo rei socialis*. An die verehrten Mitbrüder im Bischofsamt, die Priester und Ordensleute, die Söhne und Töchter der Kirche und an alle Menschen guten Willens über die menschliche Arbeit zum neunzigsten Jahrestag der Enzyklika »*Rerum Novarum*«, hg. v. Libreria Editrice Vaticana, Vatikan 1987.

Ders.: *Centesimus annus*. An die verehrten Mitbrüder im Bischofsamt, die Priester und Ordensleute, die Söhne und Töchter der Kirche und an alle Menschen guten Willens über die menschliche Arbeit zum neunzigsten Jahrestag der Enzyklika »*Rerum Novarum*«, hg. v. Libreria Editrice Vaticana. Vatikan 1991.

### Predigten:

Wyszyński, Kardinal Stefan: Predigt von Kardinal Stefan Wyszyński im Kloster Jasna Góra, 26.8.1980, in: Hermann Volle/Wolfgang Wagner (Hg.): *Krise in Polen. Vom Sommer 80 zum Winter 81*. Bonn 1982, S. 131–134.

## Andere Quellen

Bundesagentur für Arbeit: *Arbeitslosigkeit im Zeitverlauf*. Tabelle 2.2.1. Nürnberg 2023.

Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend: *Unbezahlte Sorgearbeit. Gender Care Gap – ein Indikator für die Gleichstellung*. URL: <https://www.bmfsfj.de/bmfsfj/themen/gleichstellung/gender-care-gap/indikator-> [Abgerufen: 14.03.2023].

Dass.: *OECD Early Childhood Policy Review 2002–2004*. Hintergrundbericht Deutschland. Berlin 2004.

BVerfG, Urteil des Ersten Senats vom 28. Januar 1992 – 1 BvR 1025/84 –, Rn. 1–72.

Document No. 40: CIA Alert Memorandum, »Poland«, 3. April 1981, in: Andrzej Paczkowski/Malcolm Byrne (Hg.): *From Solidarity to Martial Law. The Polish Crisis of 1980–1981. A Documentary History*. Budapest/New York 2007, S. 245.

Eurostat: *Employment rate by sex, age groups, educational attainment level and household composition (%)*. URL: [https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfst\\_heredy/default/table?lang=en](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfst_heredy/default/table?lang=en) [Abgerufen: 25.08.2023].

Gerste, Margrit: *Endlich: Vergewaltigung in der Ehe gilt künftig als Verbrechen*, in: *Die Zeit* vom 16. Mai (91/1997).

Grabski, Władysław: *Rocznik Statystyczny Królestwa Polskiego* R. 2, 1914. Warschau 1915.

- Inter-Parliamentary Union: Women in Parliaments 1945–1995. Worldwide statistical survey. Geneva 1995.
- Konsortium Bildungsberichterstattung: Bildung in Deutschland: Im Auftrag der Ständigen Konferenz der Kultusminister der Länder in der Bundesrepublik Deutschland und des Bundesministeriums für Bildung und Forschung indikatorengestützter Bericht mit einer Analyse zu Bildung und Migration. Bielefeld 2006.
- L'Observatoire des inégalités: La parité ne progresse plus au Sénat et à l'Assemblée nationale. URL: <https://inegalites.fr/paritefemmeshommespolitique> [Abgerufen: 22.04.2024].
- Łątkowska, Mirosława/Borowski, Adam: Biogramy: Anna Walentynowicz. URL: <https://encyclopedia.pl/es/encyklopedia/biogramy/19299,WalentynowiczAnna.html?search=81053> [Abgerufen: 16.06.2024].
- Miłosz, Czesław, in: *Kultura*, Vol. 7/8 (1991) S. 3–11.
- OSZE: Konferenz über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa. Schlussakte. Helsinki 1975.
- Statistisches Bundesamt: Statistischer Bericht – Statistik des Hochschulpersonals. URL: <https://www.gesis.org/cews/daten-und-informationen/statistiken/thematische-suche/detailanzeige/article/frauenanteile-an-habilitationen-berufungen-professuren-und-c4-w3-professuren> [Abgerufen: 21.05.2024].
- Union in Deutschland: Familie – Freiheit – Zukunft standen im Mittelpunkt (30/1981), S. 11.
- United Nations (UN): SDG Indicators. Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/> [Abgerufen: 09.11.2023].
- U.S. Department of Commerce. Economics and Statistics Administration. Bureau of the Census: Women in Poland, in: *WID*, Vol. 95/1, S. 1–8.
- Women's Rights Center/Minnesota Advocates for Human Rights/International Women's Human Rights Clinic: Domestic Violence in Poland. Minneapolis 2002.
- Zentralblatt für die gesamte Unterrichtsverwaltung in Preußen: Bd. 15. Berlin 1873, S. 723.
- Dass: Bd. 29 (9/10). Berlin 1887, S. 664.

## Literatur

- Adamiak, Elżbieta: Feministische Theologie in Polen? Ein beinahe unmögliches Thema, in: Angela Berlis et al. (Hg.): *Frauenkirchen: Vernetzung und Reflexion im europäischen Kontext*. Mainz 1995, S. 106–112.
- Addati, Laura et al.: *Care work and care jobs. For the future of decent work*, hg. vom International Labour Office. Geneva 2018.
- Alexander, Manfred: *Eine kleine Geschichte Polens*. Leipzig 2003.
- Alexijewitsch, Swetlana: *Der Krieg hat kein weibliches Gesicht*. München<sup>3</sup> 2015.

- Allmendinger, Jutta/Leuze, Kathrin/Blanck, Jonna M.: 50 Jahre Geschlechtergerechtigkeit und Arbeitsmarkt, in: *Aus Politik und Zeitgeschichte (APuZ)*, Vol. 58 (24,25/2008), S. 18–25.
- Appleby, Joyce Oldham/Hunt, Lynn/Jacob, Margarete C.: *Telling the Truth about History*. New York/London 1994.
- Baberowski, Jörg: *Der rote Terror: Die Geschichte des Stalinismus*. München 2003.
- Balzer, Brigitte: *Die preußische Polenpolitik 1894–1908 und die Haltung der deutschen konservativen Parteien (unter besonderer Berücksichtigung der Provinz Posen)*. Frankfurt a. M. u. a. 1990.
- Barburska, Olga: Participation of Women in Holding Political Power in Poland Considering Experience of the EU Member States, in: *Yearbook of Polish European Studies*, Vol. 7 (1/2003), S. 101–113.
- Bardasi, Elena/Monfardini, Chiara: Women's Employment, Children and Transition an Empirical Analysis for Poland, in: *Economics of Transition*, Vol. 17 (1/2009), S. 147–173.
- Bargetz, Brigitte/Ludwig, Gundula/Sauer, Birgit: Gouvernamentalität und Geschlecht: Politische Theorie im Anschluss an Michel Foucault – eine Einleitung, in: Dies. (Hg.): *Gouvernamentalität und Geschlecht: Politische Theorie im Anschluss and Michel Foucault*. Frankfurt a. M. 2015, S. 7–30.
- Bauhardt, Christine/Çağlar, Gülay: Gender and Economics. Feministische Kritik der politischen Ökonomie, in: Dies. (Hg.): *Gender and Economics. Feministische Kritik der politischen Ökonomie*. Wiesbaden 2010, S. 7–17.
- Bebel, August: *Die Frau und der Sozialismus*. Zürich-Hottingen 1879.
- Berend, Ivan Tibor: *From the Soviet Bloc to the European Union: the Economic and Social Transformation of Central and Eastern Europe Since 1973*. Cambridge 2011.
- Bianka Pietrow-Ennker/Rudolf Jaworski (Hg.): *Women in Polish Society*. New York 1992.
- Bill, Stanley: A backlash against the backlash: Poland's failed conservative revolution. Notes from Poland (NfP). URL: <https://notesfrompoland.com/2023/11/26/a-b-backlash-against-the-backlash-polands-failed-conservative-revolution/> [Abgerufen: 27.11.2023].
- Blobaum, Robert E.: The »Woman Question« in Russian Poland, 1900–1914, in: *Journal of Social History*, Vol. 35 (4/2002), S. 799–824.
- Bogucka, Maria: *Women in Early Modern Polish Society against the European Background*. Aldershot 2004.
- Borodziej, Włodzimierz: *Geschichte Polens im 20. Jahrhundert*. Warschau 2016.
- Bota, Alice: *Die Frauen von Belarus. Von Revolution, Mut und dem Drang nach Freiheit*. Berlin 2021.
- Brainerd, Elizabeth: Women in transition: Changes in gender wage differentials in Eastern Europe and the former Soviet Union, in: *Industrial & labor relations review*, Vol. 54 (1/2000), S. 138–162.
- Brunnbauer, Ulf et al.: *In den Stürmen der Transformation. Zwei Werften zwischen Sozialismus und EU*. Berlin 2022.
- Brzozowska, Zuzanna: Female Education and Fertility Under State Socialism in Central and Eastern Europe, in: *Population*, Vol. 70 (4/2015), S. 689–726.
- Bukowska, Ewa: *Łączność, sabotaż, dywersja: Kobiety w Armii Krajowej*. London 1985.

- Bukowski, Paweł/Novokmet, Filip: Between Communism and Capitalism: Long-Term Inequality in Poland, 1892–2015, in: *Journal of Economic Growth*, Vol. 26 (2/2021), S. 187–239.
- Charkiewicz, Ewa: Czy Matka Polka może być uboga?, in: *Recykling Idei*, Vol. 11 (2008), S. 62–68.
- Clements, Barbara Evans: *Bolshevik Feminist: The Life of Aleksandra Kollontai*. Bloomington 1979.
- Costas, Ilse: Die Öffnung der Universitäten für Frauen – Ein internationaler Vergleich für die Zeit vor 1914, in: *Leviathan*, Vol. 23 (4/1995), S. 496–516.
- Czyżewski, Marek/Dunin, Kinga/Piotrowski, Andrzej: Cudze problemy. O ważności tego, co nieważne. Analiza dyskursu publicznego w Polsce, Warszawa 1991.
- Dadej, Iwona: *Beruf und Berufung transnational. Deutsche und polnische Akademikerinnen in der Zwischenkriegszeit*. Osnabrück 2019.
- Dadlez, Eva/Andrews, William: Post-Abortion Syndrome: Creating an Affliction, in: *Bioethics*, Vol. 24 (9/2009), S. 445–452.
- Davies, Norman: *God's Playground: A History of Poland. Volume 2: 1795 to the Present*. New York<sup>2</sup> 2005.
- Ders.: *Im Herzen Europas: Geschichte Polens*. München<sup>5</sup> 2020.
- Desperak, Izabela: *Płeć zmiany. Zjawisko transformacji w Polsce z perspektywy gender*. Wydanie drugie zmienione i poprawione. Łódź 2018.
- Dittmar Dahlmann/Albert S. Kotowski/Zbigniew Karpus (Hg.): Schimanski, Kuzorra und andere: Polnische Einwanderer im Ruhrgebiet zwischen der Reichsgründung und dem Zweiten Weltkrieg. Essen 2005.
- Dobrowolska, Anna/Urbanik-Kopeć, Alicja: Awanturniczki. Ludowa historia pracy seksualnej w XIX i XX wieku, in: Przemysław Wielgosz (Hg.): *Ludowa Historia Kobiet*. Warszawa 2023, S. 79–98.
- Donath, Orna: *Regretting Motherhood: Wenn Mütter bereuen*. München 2016.
- Drude Dahlerup/Monique Leyenaar (Hg.): *Breaking Male Dominance in Old Democracies*. Oxford 2013.
- Duch, Danuta: O władzy w rodzinie. Prace w domu a równość związku, in: Małgorzata Fuszara (Hg.): *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?* Warszawa 2002, S. 125–146.
- Duch-Krzystoszek, Danuta/Titkow, Anna: Niejednoznaczny status pracy domowej kobiet, in: Joanna Piotrowska/Agnieszka Grzybek (Hg.): *Kobiety dla Polski. Polski dla Kobiet. 20 lat transformacji 1989–2009. Raport*. Warszawa 2009, S. 35–62.
- Dylan, Huw/Gioe, David V./Goodman, Michael: *The CIA and the Pursuit of Security. History, Documents and Contexts*. Edinburgh 2020.
- Eberts, Mirella W.: The Roman Catholic Church and democracy in Poland, in: *Europe-Asia Studies*, Vol. 50 (5/1998), S. 817–842.
- Einhorn, Barbara: *Cinderella Goes to Market: Citizenship, Gender and Women's Movements in East Central Europe*. London/New York 1993.
- Eisler, Jerzy: »The Polish Months«. Communist-ruled Poland in Crisis. Warszawa 2019.
- Engels, Friedrich: *Der Ursprung der Familie, des Privateigentums und des Staats: Im Anschluss an Lewis H. Morgan's Forschungen*. Hottingen-Zürich 1884.

- Fidelis, Małgorzata: Equality through Protection: The Politics of Women's Employment in Postwar Poland, 1945–1956, in: *Slavic Review*, Vol. 63 (2/2004), S. 301–324.
- Dies.: Are You a Modern Girl? Consumer Culture and Young Women in 1960s Poland, in: Shana Penn/Jill Massino (Hg.): *Gender Politics and Everyday Life in State Socialist Eastern and Central Europe*. New York 2009, S. 171–184.
- Dies.: *Women, Communism, and Industrialization in Postwar Poland*. Cambridge 2010.
- Dies. et al. (Hg.): *Kobiety w Polsce, 1945–1989: Nowoczesność – równouprawnienie – komunizm*. Kraków 2020.
- Fieseler, Beate: Rotarmistinnen im Zweiten Weltkrieg. Motivationen, Einsatzbereich und Erfahrungen von Frauen an der Front, in: Klaus Latzel/Franka Maubach/Silke Satjukow (Hg.): *Soldatinnen. Gewalt und Geschlecht im Krieg vom Mittelalter bis heute*. Paderborn 2011, S. 301–329.
- Firlit-Fesnak, Grażyna: Auswirkungen von Systemtransformationen auf die soziale Situation der Frauen in Polen, in: *Osteuropa*, Vol. 48 (1/1998), S. 46–56.
- Floridi, Ginevra: Daily grandchild care and grandparents' employment: A comparison of four European childcare policy regimes, in: *Ageing and Society*, Vol. 42 (2/2022), S. 448–479.
- Fodor, Éva: Smiling Women and Fighting Men: The Gender of the Communist Subject in State Socialist Hungary, in: *Gender and Society*, Vol. 16 (2/2002), S. 240–263.
- Dies. et al.: Family policies and gender in Hungary, Poland, and Romania, in: *Communist and Post-Communist Studies*, Vol. 35 (4/2002), S. 470–490.
- Foucault, Michel: *Die Ordnung der Dinge. Eine Archäologie der Humanwissenschaften*. Frankfurt a. M. 1974.
- Ders.: *Dispositive der Macht*. Berlin 1978.
- Ders.: *Archäologie des Wissens*. Frankfurt a. M. 1981.
- Ders.: *Der Wille zum Wissen*. Frankfurt a. M. 1987.
- Frantz, Christiane: EU-Integration als Transformationsrahmen? Politische Konsolidierung in Polen durch die Europäische Union. Opladen 2000.
- Fraser, Nancy: Feminism, Capitalism, and the Cunning of History: An Introduction, in: *Cahiers Du Genre*, Vol. 50 (1/2012), S. 165–192.
- Dies.: *Fortunes of feminism: From state-managed capitalism to neoliberal crisis*. New York 2013.
- Dies.: Contradictions of capital and care, in: *New Left Review*, Vol. 100 (7/2016), S. 99–117.
- Friskze, Andrzej: Das Zeitalter der Solidarność 1980–1989, in: Dieter Bingen/Krzysztof Ruchniewicz (Hg.): *Länderbericht Polen. Geschichte – Politik – Wirtschaft – Gesellschaft – Kultur*. Bonn 2009, S. 107–119.
- Fuchs, Gesine/Hoecker, Beate: *Ohne Frauen nur eine halbe Demokratie. Politische Partizipation von Frauen in den osteuropäischen Beitrittsstaaten vor den Europawahlen*. Bonn 2004.
- Fukuyama, Francis: The End of History?, in: *The National Interest*, Vol. 16 (1989), S. 3–18.
- Funk, Nanette: A very tangled knot: Official state socialist women's organisations, women's agency and feminism in Eastern Europe state socialism, in: *European Journal of Women's Studies*, Vol. 21 (4/2014), S. 344–360.

- Fuszara, Małgorzata: New Gender Relations in Poland in the 1990s, in: Susan Gal/Gail Kligman (Hg.): *Reproducing Gender. Politics, Publics, and Everyday Life After Socialism*. Princeton 2000, S. 259–285.
- Dies.: *Kobiety w Polsce na przełomie wieków: Nowy kontrakt płci?* Warszawa 2002.
- Dies.: Zmiany w świadomości kobiet w Polsce w latach dwudziestych, in: Małgorzata Fuszara (Hg.): *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?* Warszawa 2002, S. 13–38.
- Gąciarz, Barbara: Women in the Workplace in Poland From Egalitarian Economic Necessity to Elite Freedom of Choice and the Pervading Inequality in Status, in: *International Journal of Sociology*, Vol. 41 (3/2001), S. 68–94.
- Gal, Susan/Kligman, Gail: Conclusion, in: Dies. (Hg.): *Reproducing Gender. Politics, Publics, and Everyday Life after Socialism*. Princeton 2000, S. 424–425.
- Garsztecki, Stefan: Polnische Selbstverwaltung – Traditionen und aktuelle Entwicklungen, in: Dieter Bingen/Krzysztof Ruchniewicz (Hg.): *Länderbericht Polen*. Bonn 2009, S. 205–218.
- Ghodsee, Kristen: *The Red Riviera Gender, Tourism, and Postsocialism on the Black Sea*. Durham 2005.
- Dies.: Rethinking State Socialist Mass Women's Organizations: The Committee of the Bulgarian Women's Movement and the United Nations Decade for Women, 1975–1985, in: *Journal of Women's History*, Vol. 24 (4/2012), S. 49–73.
- Dies.: Warum Frauen im Sozialismus besseren Sex haben. Und andere Argumente für ökonomische Unabhängigkeit von Frauen. Berlin<sup>3</sup> 2021.
- Giza-Poleszczuk, Anna/Marody, Mirosława/Rychard, Andrzej: *Strategie i system. Polacy w obliczu zmiany społecznej*. Warszawa 2000.
- Glass, Christy/Fodor, Eva: From Public to Private Maternalism? Gender and Welfare in Poland and Hungary after 1989, in: *Social Politics: International Studies in Gender, State & Society*, Vol. 14 (3/2007), S. 323–350.
- Golinczak, Michalina: Communism as a General Crime: Applying Hegemony Analysis to Anti-Communist Discourse in Contemporary Poland, in: *Praktyka Teoretyczna*, Vol. 21 (1/2019), S. 94–117.
- Gowin, Jarosław: *Kościół po komunizmie*. Kraków 1995.
- Grabowska, Magdalena: Bringing the Second World In: Conservative Revolution(s), Socialist Legacies, and Transnational Silences in the Trajectories of Polish Feminism, in: *Signs: Journal of Women in Culture & Society*, Vol. 37 (2/2012), S. 385–411.
- Dies.: Bits of Freedom: Demystifying Women's Activism under State Socialism in Poland and Georgia, in: *Feminist Studies*, Vol. 43 (1/2017), S. 141–169.
- Graff, Agnieszka: *Świat bez kobiet: Płeć w polskim życiu publicznym*. Warszawa 2001.
- Dies.: Graff, Agnieszka: Warum Frauen in Polen »Nicht stören«, in: *Jahrbuch Polen*, Vol. 17 (2006), S. 33–44.
- Grajek, Michał: Gender Pay Gap in Poland, in: *Economics of Planning*, Vol. 36 (1/2003), S. 23–44.
- Gröhe, Friederun: *Nehmt es weg von mir. Depressionen nach der Geburt eines Kindes*. Göttingen 2003.

- Grzyb, Magdalena et al.: Exploring the data on femicide across Europe, in: Shalva Weil/ Consuelo Corradi/Marceline Naudi (Hg.): *Femicide across Europe. Theory, research and prevention*. Bristol 2018, S. 96–166.
- Hallama, Peter: Introduction. Men and Masculinities under Socialism. Toward a Social and Cultural History, in: *Aspasia*, Vol. 15 (1/2021), S. 1–20.
- Hartmann, Karl: Die dritte Papst-Reise nach Polen. Einleitung, in: *Osteuropa*, Vol. 37 (12/1987), S. 661–663.
- Heinen, Jacqueline Heinen/Wator, Monika: Child Care in Poland before, during, and after the Transition: Still a Women's Business, in: *Social Politics*, Vol. 13 (2/2006), S. 189–216.
- Herbert, Ulrich: *Geschichte der Ausländerpolitik in Deutschland. Saisonarbeiter, Zwangsarbeiter, Gastarbeiter, Flüchtlinge*. Bonn 2003.
- Hey, Patrizia: Die sowjetische Polenpolitik Anfang der 1980er Jahre und die Verhängung des Kriegsrechts in der Volksrepublik Polen: Tatsächliche sowjetische Bedrohung oder erfolgreicher Bluff? Berlin 2010.
- Hryciuk, Renata/Korolczuk, Elżbieta: Wstęp. Pożegnanie z Matką Polką?, in: Dies. (Hg.). *Pożegnanie z Matką-Polką? Dyskursy, praktyki i reprezentacje macierzyństwa we współczesnej Polsce*. Warsaw 2012, S. 8–20.
- Hüchter, Dietlind: Traktoristinnen, Rockstars und der polnische James Dean. Die Performativität popkultureller Geschlechterbilder in der Volksrepublik Polen, in: *L'Homme. Europäische Zeitschrift für Feministische Geschichtswissenschaft*, Vol. 29 (1/2018), S. 87–106.
- Hut, Bohdan: Das ukrainisch-polnische Verhältnis, in: *Aus Politik und Zeitgeschichte (APuZ)*, Vol. 8 (9/2007), S. 31–38.
- Ignaciuk, Agata: Innovation and Maladjustment. Contraceptive Technologies in State-Socialist Poland, 1950s–1970s, in: *Technology and Culture*, Vol. 63 (1/2022), S. 182–208.
- Ingham, Mike/Ingham, Hilary/Domański, Henryk: *Women on the Polish Labor Market*. New York 2001.
- Jabłkowska, Joanna/Saryusz-Wolska, Magdalena: KKK (Kinder, Küche, Kirche) und Mutter Polin. An- und abwesend. Weiblichkeitsmodelle in der deutschen und polnischen Kultur, in: Hans Henning Hahn/Robert Traba (Hg.): *Deutsch-Polnische Erinnerungsorte*. Bd. 3 Parallelen. Paderborn u. a. 2012, S. 337–359.
- Jagielska, Anna: *Weiblichkeitsdiskurs in Vatikanischen Verlautbarungen (1880–2015)*. Hamburg 2019.
- Jajeśniak-Quast, Dagmara: »Proletarische Internationalität« ohne Gleichheit. Ausländische Arbeitskräfte in ausgewählten sozialistischen Großbetrieben, in: Christian Müller/Patrice Poutrus (Hg.): *Ankunft – Alltag – Ausreise Migration und interkulturelle Begegnung in der DDR-Gesellschaft*. Köln 2005, S. 267–294.
- Dies.: *Stahlgiganten in der sozialistischen Transformation: Nowa Huta in Krakau, EKO in Eisenhüttenstadt und Kuncice in Ostrava*. Wiesbaden 2010.
- Janicka, Krystyna: Women and Men in the Socio-Occupational Structure: Similarities and Differences, in: *Polish Sociological Review*, Vol. 109 (1/1995), S. 73–95.
- Jappens, Maaike/Van Bavel, Jan: Regional family norms and child care by grandparents in Europe, in: *Demographic Research*, Vol. 27 (4/2012), S. 85–120.

- Jarska, Natalia: Gender and Labour in Post-War Communist Poland: Female Unemployment 1945–1970, in: *Acta Poloniae Historica*, Vol. 110 (2014), S. 49–85.
- Dies.: Kobiety z marmuru. Robotnice w Polsce w latach 1945–1960. Warszawa 2015.
- Jarska, Natalia: Krótki kurs historii »kobiet«. Kobiety w języku partii komunistycznej w Polsce 1945–1989, in: *Polska 1944/45-1989: Studia i materiały*, Vol. 15 (2017), S. 241–259.
- Dies.: Female Breadwinners in State Socialism: The Value of Women's Work for Wages in Post-Stalinist Poland, in: *Contemporary European History*, Vol. 28 (4/2019), S. 469–483.
- Dies.: Men as Husbands and Fathers in Postwar Poland (1956–1975): Towards New Masculine Identities?, in: *Men and Masculinities*, Vol. 24 (4/2021), S. 630–651.
- Dies./Perkowski, Piotr: Droga do władzy? Kobiety w PZPR 1948–1989, in: *Pamięć i Sprawiedliwość*, Vol. 27 (1/2016), S. 231–246.
- Jasiński, Łukasz: Die Wege zum Runden Tisch in Polen und der DDR 1989, in: Piotr Filipkowski/Paulina Gulińska-Jurgiel (Hg.): *Historisierung der Transformations: Multiple Zugänge*. Berlin 2021, S. 101–132.
- Jaworski, Rudolf: »Kilka refleksji nad dziejami Wielkopolanek w XIX i na początku XX wieku«, in: Anna Żarnowska/Andrzej Szwarc (Hg.): *Kobieta i społeczeństwo na ziemiach polskich w XIX wieku. Zbiór studiów*. Warszawa 1995, S. 21–28.
- Kaelble, Hartmut: Historischer Vergleich, in: *Docupedia-Zeitgeschichte* vom 22.04.2024. DOI: <https://dx.doi.org/10.14765/zzf.dok-2760>.
- Kaliński, Janusz: *Historia gospodarcza XIX i XX w.* Warszawa 2008.
- Ders.: Kryzys gospodarczy w latach 1979–1982 zwiastunem upadku PRL, in: *Optimum: Studia ekonomiczne*, Vol. 101 (1/2021), S. 3–23.
- Kamiński, Łukasz: Kobiety w Solidarności Walczącej na tle struktury płci ruchu »Solidarność«, in: Natalia Jarska/Jan Olszek (Hg.): *Płeć Buntu*. Warszawa 2014, S. 309–319.
- Kaps, Klemens: Ungleiche Entwicklung in Zentraleuropa: Galizien zwischen überregionaler Verflechtung und imperialer Politik (1772–1914). Wien 2015.
- Keck, Wolfgang/Saraceno, Chiara: Towards an integrated approach for the analysis of gender equity in policies supporting paid work and care responsibilities, in: *Demographic Research*, Vol. 25 (11/2001), S. 371–406.
- Keinz, Anika: *Polens Andere. Verhandlungen von Geschlecht und Sexualität in Polen nach 1989*. Bielefeld 2015.
- Keller, Reiner: *Wissenssoziologische Diskursanalyse: Grundlegung eines Forschungsprogramms*. Wiesbaden<sup>3</sup> 2011.
- Kemp-Welch, Anthony: *Poland Under Communism: A Cold War History*. Cambridge/New York 2016.
- Kenney, Padraic: The Gender of Resistance in Communist Poland, in: *American Historical Review*, Vol. 104 (2/1999), S. 399–425.
- Kerner, Ina/Saar, Martin: Das Geschlechterwissen des Staates: Gouvernementalität, Macht, Neoliberalismus, in: Brigitte Bargetz/Gundula Ludwig/Birgit Sauer (Hg.): *Gouvernementalität und Geschlecht: Politische Theorie im Anschluss an Michel Foucault*. Frankfurt a. M. 2015, S. 117–138.
- Klatte, Luisa: Lost between the Waves, in: Anna Artwińska/Janine Schulze-Fellmann (Hg.): *Gender Studies im Dialog. Transnationale und transdisziplinäre Perspektiven*. Bielefeld 2022, S. 99–120.
- Klein, Naomi: *The Shock Doctrine. The Rise of Disaster Capitalism*. New York 2007.

- Kochanowski, Jerzy: Jenseits der Planwirtschaft der Schwarzmarkt in Polen 1944–1989. Göttingen 2013.
- Kocka, Jürgen: Geschichte wozu? in: Wolfgang Hardtwig (Hg.): Über das Studium der Geschichte. München 1990, S. 427–443.
- Kogelfranz, Siegfried/Lorenz-Meyer, Lorenz/Rybak, Andrzej: Interview mit Wojciech Jaruzelski vom 11.05.1992, in: *Der Spiegel*, Vol. 46 (20/1992).
- Kollontai, Aleksandra: Die Situation der Frau in der gesellschaftlichen Entwicklung. 14 Vorlesungen. Frankfurt a. M. 1977.
- Kondrat, Władysław: Sytuacja demograficzna w europejskich krajach socjalistycznych. Warszawa 1989.
- Koralewska, Inga/Zielińska, Katarzyna: »Defending the Unborn«, »protecting Women« and »preserving Culture and Nation«: Anti-Abortion Discourse in the Polish Right-Wing Press, in: *Culture, Health & Sexuality*, Vol. 24 (5/2021), S. 1–15.
- Koryś, Piotr/Tymiński, Maciej: Occupational structure in the Polish territories at the turn of the 20<sup>th</sup> (1895–1900) century, in: *Working Papers: Faculty of Economic Sciences, University of Warsaw*, Vol. 157 (9/2015), S. 1–40.
- Kosztowna, Natalia: Kobieta w zakładzie pracy w Polsce Ludowej i po 1990 r. Analiza stanu prawnego, in: *Annales. Etyka w życiu gospodarczym/Annales. Ethics in Economic Life*, Vol. 19 (2/2016), S. 93–108.
- Kowski, Katharina Kinga: Feminismus als Denkstil. Zur Frauen- und Geschlechterforschung im Polen der Transformationszeit. Wiesbaden 2024.
- Kozłowski, Tomasz/Olaszek, Jan: Internowani w stanie wojennym: Dane statystyczne, in: *Pamięć i Sprawiedliwość*, Vol. 16 (2/2010), S. 507–510.
- Kraft, Claudia: Das Eherecht in der Zweiten Polnischen Republik (1918–1939) und das gescheiterte Ideal gleichberechtigter Staatsbürgerschaft, in: Johanna Gehmacher/Elizabeth Harvey/Sophia Kemlein (Hg.): Zwischen Kriegen: Nationen, Nationalismen und Geschlechterverhältnisse in Mittel- und Osteuropa 1918–1939. Osnabrück 2004, S. 63–82.
- Dies.: Paradoxien der Emanzipation. Regime, Opposition und Geschlechterordnungen im Staatssozialismus seit den späten 1960er-Jahren, in: *Zeithistorische Forschungen/Studies in Contemporary History*, Vol. 3 (3/2006), S. 381–400.
- Dies.: Geschlechterbeziehungen in Ostmitteleuropa nach dem Zweiten Weltkrieg: Soziale Praxis und Konstruktionen von Geschlechterbildern. München 2008.
- Dies.: Die Gleichzeitigkeit des Ungleichzeitigen: Die Rolle der Kategorie Geschlecht in den Demokratisierungsprozessen in Ost- und Westeuropa seit 1968, in: *L'Homme*, Vol. 20 (2/2009), S. 13–30.
- Krakowińska, Ewa: Społeczne skutki transformacji gospodarki – polska bieda, in: Mirosław Dusza/Kazimierz Ryć (Hg.): Czynniki wzrostu gospodarczego w Polsce 2006. Warszawa 2007, S. 199–232.
- Kramer, Mark: Polish Workers and the Post-Communist Transition, 1989–93, in: *Europe-Asia Studies*, Vol. 47 (4/1995), S. 669–712.
- Křížková, Alena/Vohlídalová, Martha: The Labour Market and Work-Life Balance in the Czech Republic in Historical Perspective, in: Hana Hašková/Zuzana Uhde (Hg.): Women and Social Citizenship in Czech Society: Continuity and Change. Praha 2009, S. 35–72.

- Krzysztof, Zuba: Not So Much Societal: The Catholic Church in Poland as a Veto Player, in: *East European Politics and Societies and Cultures*, Vol. 36 (4/2022), S. 1204–1223.
- Krzyżanowska, Natalia: Denying the right to speak in public. Sexist and homophobic discourses in post-1989 Poland, in: Aleksandra Galasińska/Dariusz Galasiński (Hg.): *The Post-Communist Condition. Public and private discourses of transformation*. Amsterdam/Philadelphia 2010, S. 105–129.
- Kuciel-Frydryszak, Joanna: *Chłopki. Opowieść o naszych babkach*. Warszawa 2023.
- Kurzynowski, Adam: Przemiany wzorców karier kobiet w latach 1950–1989, in: Anna Żarnowska/Andrzej Szwarz (Hg.): *Kobieta i praca. Wiek XIX i XX*, Bd. 6. Warszawa 2000, S. 189–216.
- LaCapra, Dominick: *History and Criticism*. Ithaca 1985.
- Laclau, Ernesto/Mouffe, Chantal: *Hegemonie und radikale Demokratie. Zur Dekonstruktion des Marxismus*. Wien 1991.
- Lausberg, Michael: Kein Verkauf an Polen. Antipolnischer Rassismus in Ostdeutschland, in: *Migazin vom 06.07.2015*. URL: [https://www.migazin.de/2015/07/06/antipolnische-r-rassismus-in-ostdeutschland/\[Abgerufen: 05.07.2024\]](https://www.migazin.de/2015/07/06/antipolnische-r-rassismus-in-ostdeutschland/[Abgerufen: 05.07.2024]).
- Leven, Bożena: Unemployment Among Polish Women, in: *Comparative Economic Studies*, Vol. 35 (4/1993), S. 135–145.
- Libman, Alexander: Krise oder Blüte? Sozialwissenschaftliche Osteuropaforschung, Vol. 70 (1,2/2020), S. 179–191.
- Lišková, Kateřina/Holubec, Stanislav: Women between the public and private spheres, in: Włodzimierz Borodziej/Stanišlav Holubec/Joachim von Puttkamer (Hg.): *The Routledge History Handbook of Central and Eastern Europe in the Twentieth Century*. London 2020, S. 183–234.
- Lisowska, Ewa/Sawicka, Janina: Kobiety i gospodarka, in: Joanna Piotrowska/Agnieszka Grzybek (Hg.): *Kobiety dla Polski. Polski dla Kobiety. 20 lat transformacji 1989–2009*. Raport. Warszawa 2009, S. 7–23.
- Łobodzińska, Barbara: Women's Employment or Return to »Family Values« in Central-Eastern Europe, in: *Journal of Comparative Family Studies*, Vol. 27 (3/1996), S. 519–544.
- Dies.: Family, Women, and Employment in Poland and Other Central-Eastern Countries: Ideology of Equality and Reality of Discrimination, in: *The Polish Review*, Vol. 17 (4/1997), S. 447–469.
- Lorey, Isabell: »Das Gefüge der Macht«, in: Brigitte Bargetz/Gundula Ludwig/Birgit Sauer (Hg.): *Gouvernementalität und Geschlecht: Politische Theorie im Anschluss and Michel Foucault*. Frankfurt a. M. 2015, S. 31–61.
- Lutz, Helma/Pallenga-Möllenbeck, Ewa: Care, gender and migration: Towards a theory of transnational domestic work migration in Europe, in: *Journal of Contemporary European Studies*, Vol. 19 (3/2011), S. 349–364.
- Maier, Friederike: The labour market for women and employment perspectives in the aftermath of German unification, in: *Cambridge Journal of Economics*, Vol. 17 (3/1993), S. 267–280.
- Dies.: Feministische Ökonomie ist immer auch Kritik der herrschenden Wirtschaftstheorien, in: *Feministische Studien*, Vol. 31 (1/2013), S. 131–135.
- Maleck-Lewy, Eva/Ferree, Myra Marx: Talking about Women and Wombs: The Discourse of Abortion and Reproductive Rights in the G.D.R. during and after the *Wende*, in:

- Susan Gal/Gail Kligman (Hg.): *Reproducing Gender. Politics, Publics, and Everyday Life after Socialism*. Princeton 2000, S. 92–117.
- Malinowska, Ewa: Świadomość feministyczna kobiecej awangardy ruchu społecznego »Solidarność« – początek drogi do I Kongresu Kobiet w Polsce, in: *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 59 (3/2010), S. 9–32.
- Maraszek, Magdalena: Prawny aspekt przemian statusu polskich kobiet w dwudziestolecu 1989–2009 na przykładzie zmian legislacyjnych w polskim prawie pracy, in: Monika Frąckowiak-Sochańska/Sabina Królikowska (Hg.): *Kobiety w polskiej transformacji 1989–2009. Podsumowania, interpretacje, prognozy*. Toruń 2010.
- Marcus, Isabel: Wife Beating: Ideology and Practice Under State Socialism in Hungary, Poland, and Romania, in: Shana Penn/Jill Massino (Hg.): *Gender Politics and Everyday Life in State Socialist Eastern and Central Europe*. New York 2009, S. 115–132.
- Marody, Mira/Giza-Poleszczuk, Anna: Changing Images of Identity in Poland. From the Self-Sacrificing to the Self-Investing Woman?, in: Susan Gal/Gail Kligman (Hg.): *Reproducing gender: Politics, publics, and everyday life after socialism*. Princeton 2000, S. 151–175.
- Matysiak, Anna/Steinmetz, Stephanie: Finding Their Way? Female Employment Patterns in West Germany, East Germany, and Poland, in: *European Sociological Review*, Vol. 24 (3/2008), S. 331–345.
- McKee, Martin/Shkolnikov, Vladimir: Understanding the toll of premature death among men in eastern Europe, in: *British Medical Journal (BJM)*, Vol. 323 (7320/2001), S. 1051–1055.
- Merkel, Wolfgang/Puhle, Hans-Jörg: *Von der Diktatur zur Demokratie: Transformationen, Erfolgsbedingungen, Entwicklungspfade*. Opladen/Wiesbaden 1999.
- Miera, Frauke: Migration aus Polen. Zwischen nationaler Migrationspolitik und transnationalen sozialen Lebensräumen, in: Hartmut Häußermann/Ingrid Oswald (Hg.): *Zuwanderung und Stadtentwicklung*. Wiesbaden 1997, S. 232–254.
- Miroiu, Mihaela: Communism was a State Patriarchy, not State Feminism, in: *Aspasia*, Vol. 1 (1/2007), S. 197–201.
- Mishtal, Joanna: How the Church Became the State: the Catholic Regime and Reproductive Rights in State Socialist Poland, in: Shana Penn/Jill Massino (Hg.): *Gender Politics and Everyday Life in State Socialist Eastern and Central Europe*. New York 2009, S. 133–149.
- Dies.: *The politics of morality: The church, the state, and reproductive rights in post-socialist Poland*. Athens (US) 2015.
- Modzelewski, Karol: *Gesellschaftspsychologie einer Revolution. Die Solidarność als Massenbewegung, ihre Niederlage während des Kriegsrechts, und wie ihr Mythos als Deckmantel für die Transformationsprozesse in Polen genutzt wurde*. Wien/Köln/Weimar 2014.
- Moeller, Robert: *Protecting Motherhood: Women and the Family in the Politics of Post-war West Germany*. Berkeley 1993.
- Morawska, Ewa: Labor Migrations of Poles in the Atlantic World Economy, 1880–1914, in: *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 31 (2/1989), S. 237–272.

- Mrozik, Agnieszka: Gender Studies in Polen. Ein unvollendetes Projekt, in: Anna Artwińska/Janine Schulze-Fellmann (Hg.): *Gender Studies im Dialog. Transnationale und transdisziplinäre Perspektiven*. Bielefeld 2002, S. 83–99.
- Dies.: *Akuszerki transformacji. Kobiety, literatura i władza w Polsce 1989 roku*. Łódź 2012.
- Muszczyńska, Agnieszka: Nieodkryte karty z życia Jadwigi Szczawińskiej, in: *Biografistyka Pedagogiczna*, Vol. 2 (1/2017), S. 83–97.
- Mysíková, Martina: Gender Wage Gap in the Czech Republic and Central European Countries, in: *Prague Economic Papers*, Vol. 21 (3/2012), S. 328–346.
- Nagelschmidt, Ilse: Realitäten vor und nach 1989. Hoffnungen, Depressionen, Visionen und die Mühen der Ebenen, in: Anna Artwińska/Janine Schulze-Fellmann (Hg.): *Gender Studies im Dialog. Transnationale und transdisziplinäre Perspektiven*. Bielefeld 2022, S. 31–46.
- Neumaier, Christopher: *Hausfrau, Berufstätige, Mutter? Frauen im geteilten Deutschland*. Berlin 2022.
- Nietyska, Maria: Ramy prawne zarobkowania kobiet w Królestwie Polskim w XIX i na początku XX w. na tle porównawczym, in: Anna Żarnowska/Andrzej Szwarc (Hg.): *Kobieta i praca. Wiek XIX i XX*, Bd. 6. Warszawa 2000, S. 15–28.
- Nowak, Basia A.: Where Do You Think I Learned How to Style My Own Hair? Gender and Everyday Lives of Women Activists in Poland's League of Women, in: Shana Penn/Jill Massino (Hg.): *Gender Politics and Everyday Life in State Socialist Eastern and Central Europe*. New York 2009, S. 45–58.
- Oldenburg, Fred: Die DDR und die polnische Krise, in: *Osteuropa*, Vol. 32 (12/1982), S. 1004–1011.
- Ost, David: *The Defeat of Solidarity: Anger and Politics in Postcommunist Europe*. Ithaca 2005.
- Painter, David S.: Oil and Geopolitics: The Oil Crises of the 1970s and the Cold War, in: *Historical Social Research*, Vol. 39 (4/2014), S. 186–208.
- Penn, Shana: *Solidarity's Secret the Women Who Defeated Communism in Poland*. Ann Arbor 2008.
- Dies./Massino, Jill: Introduction, in: Shana Penn/Jill Massino (Hg.): *Gender Politics and Everyday Life in State Socialist Eastern and Central Europe*. New York 2009, S. 1–10.
- Perkowski, Piotr: Wedded to Welfare? Working Mothers and the Welfare State in Communist Poland, in: *Slavic Review*, Vol. 76 (2/2017), S. 455–480.
- Peters, Florian: Streitgeschichte, die nicht vergeht. 40 Jahre Solidarność, in: *Zeitgeschichte-online*. URL: <https://zeitgeschichte-online.de/geschichtskultur/streitgeschichte-die-nicht-vergeht> [Abgerufen: 28.09.2023].
- Ders.: Polens spät- und postsozialistische Transformation als Abschied von der industriellen Moderne, in: Paulina Gulińska-Jurgiel/Piotr Filipkowski/Igor Kąkolewski (Hg.): *Historisierung der Transformation*. Berlin 2021, S. 43–72.
- Ders.: *Von Solidarność zur Schocktherapie. Wie der Kapitalismus nach Polen kam*. Berlin 2023.
- Piotrowska, Maria: Die soziale Lage, in: Dieter Bingen/Krzysztof Ruchniewicz (Hg.): *Länderbericht Polen*. Bonn 2009, S. 282–293.

- Piotrowska-Marchewa, Monika: Nauczycielki ludowe. Uwarunkowania pracy kobiet w publicznej oświacie powszechnej Polski międzywojennej, in: *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych* (RDSG), Vol. 81 (2020), S. 343–359.
- Dies.: Nauczycielki ludowe (1850–1939), in: Przemysław Wielgosz (Hg.): *Ludowa Historia Kobiet*. Warszawa 2023, S. 97–110.
- Polanyi, Karl: *The Great Transformation: The Political and Economic Origin of Our Time*. Boston 1957.
- Popiński, Krzysztof: Feminization of Higher Education in Poland in 1918–2018, in: *Studia Historiae Oeconomicae*, Vol. 37 (1/2019), S. 116–146.
- Porter-Szűcs, Brian: *Beyond Martyrdom: Poland in the Modern World*. Chichester 2014.
- Przeperski, Michał: Eine apolitische Gemeinschaft? Polen vor dem Juni 1989, in: Piotr Filipkowski/Paulina Gulińska-Jurgiel (Hg.): *Historisierung der Transformation*. Leverkusen 2021, S. 19–42.
- Ders.: *Dziki Wschód. Transformacja po polsku 1986–1993*. Kraków 2024.
- Ptak, Alicja: Poland's election exit poll in charts. URL: [https://notesfrom poland.com/2023/10/16/polands-election-exit-poll-in-charts/](https://notesfrompoland.com/2023/10/16/polands-election-exit-poll-in-charts/) [Abgerufen: 27.11.2023].
- Pysz, Piotr: Ordnungspolitische Umwandlungen in der Wirtschaft Polens 1990–2007, in: Dieter Bingen/Krzysztof Ruchniewicz (Hg.): *Länderbericht Polen. Geschichte – Politik – Wirtschaft – Gesellschaft – Kultur*. Bonn 2009, S. 237–257.
- Quaisser, Wolfgang: Zahlungsbilanzprobleme und Verschuldung Polens (Arbeiten aus dem Osteuropa-Institut München, Nr. 170). München 1994.
- Reading, Anna: *Polish Women, Solidarity and Feminism*. Houndmills/London 1992.
- Reagan, Ronald: *Address to the Nation About Christmas and the Situation in Poland*. Washington, D.C. 1981.
- Reckwitz, Andreas: *Die Gesellschaft der Singularitäten*. Berlin 2019.
- Rogg Korsvik, Trine/Warat, Marta: Framing Leave for Fathers in Norway and Poland: Just a Matter of Gender Equality?, in: *NORA – Nordic Journal of Feminist and Gender Research*, Vol. 24 (2/2016), S. 110–125.
- Röhr, Rita: Die Beschäftigung polnischer Arbeitskräfte in der DDR 1960–1990. Die vertraglichen Grundlagen und ihre Umsetzung, in: *Archiv für Sozialgeschichte*, Vol. 42 (2002), S. 211–236.
- Ruchniewicz, Krzysztof: *Die Neue Ostpolitik. Die Bonner Republik und der Ostblock 1949–1990*. Stuttgart 2012.
- Rudolph, Brigitte/Klement, Carmen: Arbeitsmarktpartizipation von Frauen im Transformationsprozess. Sozio-ökonomische Realität in den EU-Beitrittsländern Polen, Tschechien und Ungarn. Nürnberg 2006.
- Saryusz-Wolska, Magdalena: Jak politycy mówią o równouprawnieniu płci? Debata nad projektem ustawy o równym statusie kobiet i mężczyzn, in: *Kultura i Społeczeństwo*, Vol. 52 (3/2008), S. 35–52.
- Saxonberg, Steven/Szelewa, Dorota: The Continuing Legacy of the Communist Legacy? The development of family policies in Poland and the Czech Republic, in: *Social Politics: International Studies in Gender, State & Society*, Vol. 14 (3/2007), S. 351–379.
- Schier, Peter/Cremerius, Ruth/Fischer, Doris: *Studentenprotest und Repression in China, April-Juni 1989: Chronologie, Dokumente, Analyse*. Hamburg 1993.

- Schwarzmaier, Sophie: Transnationale Expertenkulturen und Geschlechterordnungen. Józefa Joteyko zwischen Belgien und Polen 1908–1928. Göttingen 2025.
- Scott, Joan Wallach: Gender and the Politics of History. New York 1988.
- Seiler, Nina: Privatisierte Weiblichkeit: Genealogien und Einbettungsstrategien feministischer Kritik im postsozialistischen Polen. Bielefeld 2018.
- Siemienińska, Renata: Women's Political Participation and the 1980 Crisis in Poland, in: *International Political Science Review*, Vol. 6 (3/1985), S. 332–346.
- Dies.: Gendered perceptions: women in the labour market in Poland, in: *Women's History Review*, Vol. 5 (4/1996), S. 553–566.
- Dies.: Kobiety w (męskim) zawodzie naukowca, in: Joanna Piotrowska/Agnieszka Grzybek (Hg.): Kobiety dla Polski. Polski dla Kobiety. 20 lat transformacji 1989–2009. Raport. Warszawa 2009, S. 303–318.
- Skowronek, Katarzyna: Discursive construction of post-communism in pastoral letters of the Polish Episcopate's Conference 1990–2005, in: Aleksandra Galasińska/Dariusz Galasiński (Hg.): The Post-Communist Condition. Public and private discourses of transformation. Amsterdam/Philadelphia 2010, S. 131–150.
- Sokolov, Maksim/Weichsel, Volker: Die allzu gelenkte Demokratie, in: *Osteuropa*, Vol. 54 (1/2004), S. 5–7.
- Sowa, Jan: Inna Rzeczpospolita jest możliwa! Widma przeszłości, wizje przyszłości. Warszawa 2015.
- Staśkiewicz, Joanna: Katholische Frauenbewegung in Polen – eine (Un-)Möglichkeit?, in: *Gender – Zeitschrift für Geschlecht, Kultur und Gesellschaft*, Vol. 4 (3/2012), S. 41–57.
- Dies.: Katholische Frauenbewegung in Polen? Zum Wandel der Geschlechterverhältnisse in der katholischen Kirche in Polen nach 1989. Bielefeld 2018.
- Stegmann, Natali: »Je mehr Bildung, desto polnischer«. Die Nationalisierung polnischer Frauen in der Provinz Posen, in: Ute Grau (Hg.): Frauen und Nation. Tübingen 1996, S. 165–177.
- Dies.: Die Töchter der geschlagenen Helden: »Frauenfrage«, Feminismus und Frauenbewegung in Polen 1863–1919. Tübingen 1999.
- Dies.: Die Aufwertung der Familie in der Volksrepublik Polen der siebziger Jahre, in: *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*, Vol. 53 (4/2005), S. 526–544.
- Dies.: Marie Curie: Eine Naturwissenschaftlerin im Dickicht historischer Möglichkeiten, in: Bea Lundt/Bärbel Völkel (Hg.): Outfit und Coming-out. Geschlechterwelten zwischen Mode, Labor und Strich. Berlin/Hamburg/Münster 2007, S. 37–74.
- Stiglitz, Joseph: Wither Reform? Ten Years of Transition, Keynote at the Annual Bank Conference on Development Economies 1999. Washington 2000.
- Stola, Dariusz: Das kommunistische Polen als Auswanderungsland, in: *Zeithistorische Forschungen/Studies in Contemporary History, Online-Ausgabe*, Vol. 2 (3/2005), S. 345–365.
- Stolarek, Joanna: Matka Polka – Das Frauenbild in Polen. URL: <https://forumdialog.eu/2018/05/04/matka-polka-das-frauenbild-in-polen/> [Abgerufen: 03.04.2023].
- Sutherland, Margaret: »Donna Britannica« – University Women Teachers in Great Britain, in: *The Journal of Educational Thought (JET)*, Vol. 17 (2/1983), S. 133–144.
- Świdlicki, Andrew: Mechanisms of repression in Poland during martial law, in: *The Polish Review*, Vol. 29 (1,2/1984), S. 97–126.

- Szalai, Julia: Some Aspects of the Changing Situation of Women in Hungary, in: *Signs*, Vol. 17 (1/1991), S. 152–170.
- Szczepański, Jan: *Reformy, Rewolucje, Transformacje*. Warszawa 1999.
- Szczerbiak, Aleks: *Politicising the Communist Past. The Politics of Truth Revelation in Post-Communist Poland*. London 2018.
- Szudarek, Agnieszka: Kwestia narodowa i kwestia kobieca: Zadania Wielkopolanek w obliczu zaostrzenia polityki germanizacyjnej w 1908 r. w opinii warszawskich czasopism dla kobiet, in: Małgorzata Dajnowicz/Adam Miodowski (Hg.): *Polityka i politycy w prasie XX i XXI wieku. Polityka w prasie kobiecej*. Białystok 2019, S. 15–32.
- Szyłko-Skoczny, Małgorzata: Arbeitsmarktlage und Arbeitsmarktpolitik, in: Dieter Bingen/Krzysztof Ruchniewicz (Hg.): *Länderbericht Polen*. Bonn 2009, S. 294–308.
- Taylor, Dianna: Normativity and Normalization, in: *Foucault Studies*, Vol. 7 (2009), S. 45–63.
- Terteka, Tomasz: Propozycje pomocy socjalnej dla bezrobotnych w programach opozycji demokratycznej w latach 1979 – 1989 roku, in: *Białostockie Teki Historyczne*, Vol. 6 (2008), S. 217–227.
- Ther, Philipp: *Die neue Ordnung auf dem alten Kontinent: Eine Geschichte des neoliberalen Europa*. Berlin<sup>3</sup> 2015.
- Trembicka, Krystyna/Bachrynowski, Szymon: Dokumenty i źródła. 21 postulatów Międzypartowego Komitetu Strajkowego w Gdańsku, in: *Myśl Polityczna/Political Thought*, Vol. 3 (4/2020), S. 115–134.
- Urbanik-Kopeć, Alicja: »Wzięta w kilku słówkach rzech o pokojówkach«. Służące domowe na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX wieku, in: Przemysław Wielgosz (Hg.): *Ludowa Historia Kobiet*. Warszawa 2023, S. 48–58.
- Urbanik, Weronika: Zmiany w urlopach dla rodziców w Polsce w latach 1989–2016, in: Joanna Szczepaniak-Sienniak/Adam Kubów (Hg.): *Sytuacja rodzin i polityka rodzinna w Polsce po dekadzie członkostwa w Unii Europejskiej*. Wrocław 2016, S. 192–205.
- Villa, Paula-Irene: Körper, Geschlecht und Sexualität, in: Jörn Lamla et al. (Hg.): *Handbuch der Soziologie*. Konstanz/München 2014, S. 283–315.
- Voigtländer, Henrike: *Sexismus im Betrieb. Geschlecht und Herrschaft in der DDR-Industrie*. Berlin 2023.
- Wacker, Marie-Theres: Zum Stand der christlich-feministischen Exegese. Frauen ins Zentrum stellen, in: *Herder Korrespondenz*, Vol. 70 (1/2016), S. 22–25.
- Wagener, Hans-Jürgen: Transformation als historisches Phänomen, in: *Jahrbuch für Wirtschaftsgeschichte*, Vol. 38 (2/1997), S. 179–191.
- Walczevska, Sławomira: *Damen, Ritter und Feministinnen. Zum Frauenrechtsdiskurs in Polen*. Wiesbaden 2015.
- Watson, Peggy: The Rise of Masculinism in Eastern Europe, in: *New Left Review*, Vol. 198 (1/1993), S. 71–82.
- Dies.: Eastern Europe's Silent Revolution: Gender, in: *Sociology*, Vol. 27 (3/1993), S. 471–487.
- Weber, Isabella: *How China escaped shock therapy the market reform debate*. Abingdon Oxon 2021.

- Wejbert-Wąsiewicz, Ewelina: *Aborcja między ideologią a doświadczeniem indywidualnym*. Łódź 2011.
- White, Hayden: *Postmodernism and Textual Anxieties*, in: Bo Stråth (Hg.): *The postmodern challenge: Perspectives East and West*. Amsterdam 1999, S. 27–46.
- Wilczyńska, Elwira: *Rolniczki w XIX i na początku XX wieku*, in: Przemysław Wielgosz (Hg.): *Ludowa Historia Kobiet*. Warszawa 2023, S. 31–47.
- Wolchik, Sharon L.: *Reproductive Policies in the Czech and Slovak Republics*, in: Susan Gal/Gail Kligman (Hg.): *Reproducing Gender. Politics, Publics, and Everyday Life after Socialism*. Princeton 2000, S. 58–90.
- Wolff, Larry: *Inventing Eastern Europe: The Map of Civilization on the Mind of the Enlightenment*. Stanford 2010.
- Yıldız, Safiye: *Interkulturelle Erziehung und Pädagogik. Subjektivierung und Macht in den Ordnungen des nationalen Diskurses*. Wiesbaden 2009.
- Zaremba, Marcin: *Im nationalen Gewand. Strategien kommunistischer Herrschaftslegitimation in Polen 1944–1980*. Osnabrück 2011.
- Żarnowska, Anna: *Praca zarobkowa kobiet i ich aspiracje zawodowe w środowisku robotniczym i inteligenckim na przełomie XIX i XX wieku*, in: Anna Żarnowska/Andrzej Szwarc (Hg.): *Kobieta i praca. Wiek XIX i XX*, Bd. 6. Warszawa 2000, S. 29–52.
- Dies. (Hg.): *Kobieta i praca. Wiek XIX i XX*, Bd. 6. Warszawa 2000.
- Dies.: *Równe prawa i nierówne szanse*. Warszawa 2000.
- Dies.: *Workers, Women, and Social Change in Poland, 1870–1939*. Aldershot/Burlington 2004.
- Dies./Kaczyńska, Elżbieta: *Market Related Work and Household Work. Proletarian Women in Poland in the 19<sup>th</sup> Century*, in: Erik Aerts/Paul Klep (Hg.): *Women in the Labour Force. Comparative Studies on Labour Market and Organisation of Work since the 18<sup>th</sup> Century*. Leuven 1990, S. 80–89.
- Zielińska, Eleonora: *Between Ideology, Politics, and Common Sense: The Discourse of Reproductive Rights in Poland*, in: Susan Gal/Gail Kligman (Hg.): *Reproducing Gender. Politics, Publics, and Everyday Life after Socialism*. Princeton 2000, S. 23–57.
- Dies.: *Sytuacja kobiet w Polsce w świetle zmian legislacyjnych okresu transformacji*, in: Małgorzata Fuszara (Hg.): *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?* Warszawa 2002, S. 84–102.
- Zimmermann, Susan: *Gender Regime and Gender Struggle in Hungarian State Socialism*, in: *Aspasia*, Vol. 4 (1/2010), S. 1–24.
- Zok, Michael: *Körperpolitik, (staatstragender) Katholizismus und (De-)Säkularisierung im 20. Jahrhundert. Auseinandersetzungen um Reproduktionsrechte in Irland und Polen*, in: *Body Politics*, Vol. 7 (11/2019), S. 123–158.
- Ders.: *Wider die »angeborene und nationale Mission der Frau«? Gesellschaftliche Auseinandersetzungen um Abtreibungen in Polen seit der Entstalinisierung*, in: *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung (ZFO)*, Vol. 68 (2/2019), S. 249–278.
- Ders.: *»To Maintain the Biological Substance of the Polish Nation«: Reproductive Rights as an Area of Conflict in Poland*, in: *Hungarian Historical Review*, Vol. 10 (2/2021), S. 357–381.
- Ders.: *Gendered social policies in (post-)communist countries: The case of Poland*, in: *Macedonian Journal of Social Policy*, Vol. 15 (18/2022), S. 37–54.